

Csapdák márpedig vannak

Alkalom: vasárnap de.

Dátum: 2026.02.08.

Ige: Bír 8,22-28

²²Ezután azt mondták az izráeliek Gedeonnak: Uralkodj rajtunk te, aztán a fiad és az unokád is, mert megszabadítottál bennünket Midján kezéből! ²³De Gedeon így válaszolt nekik: Én nem uralkodom rajtatok, és nem fog uralkodni rajtatok a fiam sem. Az Úr uralkodjék rajtatok!

²⁴Majd ezt mondta nekik Gedeon: Csak egyet kérek tőletek: adja nekem mindenki a függőket, amelyeket zsákmányolt! Azok ugyanis aranyfüggőket viseltek, mivel izmaeliek voltak. ²⁵Ők így feleltek: Örömet odaadjuk. Leterítették egy felsőruhát, és arra dobta mindenki a zsákmányolt függőket. ²⁶Az elkért aranyfüggők súlya ezerhétszáz aranysekel volt azokon a holdacskákon, fülbevalókon és bíbor ruhákon kívül, amelyeket Midján királyai viseltek, meg a láncokon kívül, amelyek a tevéik nyakában voltak. ²⁷Gedeon csináltatott ezekből egy éfódot, és felállította a városában, Ofrában. Ott paráználkodott azzal egész Izráel. Csapda lett ez Gedeonnak és háza népének. ²⁸Így kellett megalázkodnia Midjának Izráel fiai előtt, nem is emelték fel többé a fejüket. És béke lett az országban negyven esztendeig Gedeon idejében.

Jn 10,10b

Jézus mondja: én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.

Kedves Testvérek! Folytatjuk tovább a Bírák könyve alapján megkezdett sorozatunkat. Igaz, hogy Gedeon története nagyon gazdagon van leírva, de sajnos minden epizódra nem tudunk sort keríteni igehirdetési sorozatunkban, hiszen rajta kívül még vannak bírók, akiknek történetét mélyebben szeretnénk megismerni. Ebben a 8. fejezetben olvasunk arról, hogyan üldözi ki az országból a legyőzött midjánt, majd hogyan büntette meg a rajta gúnyolódó szukkótiakat.

Gedeon úgy indult harcba, ahogy az angyalnak mentegetőzött: ő volt a legkisebb, a leggyengébb. Legalábbis ez látszott rajta, és ezt is gondolták róla már csak azért is, mert a nemrég még hatalmas serege már csupán 300 emberből állt. Ugye emlékszünk rá, hogy Isten határozott akaratú volt az, hogy a sereg kezdeti 32.000 fős létszámát nagyon kurtítsa meg, nehogy véletlenül azt találja mondani, hogy azért győzött az ellenség felett, mert nagy hadserege volt.

De hát az a 300 ember mégis csak nagyon kevés volt, és bizonyára ez is okot adott a gúnyolódásra vele szemben.

Most azonban már győztesen tért vissza, és az emberek hódoltak a győztes hadvezér előtt. Már készek lettek volna uralkodónak, talán egyenesen királynak kikiáltani Gedeont. Azt mondták neki: „*Uralkodj rajtunk te, aztán fiaid és az unokáid is, mert megszabadítottál bennünket Midján kezéből!*”

I. Ez **az első csapda**, ami készül Gedeon számára, a hatalom csapdája. Ezen a ponton megkísérte őt a hatalom megragadásának és birtoklásának lehetősége. Ráadásul az izráeliek annyira nagylelkűek voltak, hogy készek lettek volna elfogadni a dinasztikus uralmat, és magukat teljesen alávetni annak. „Uralkodj rajtunk te, aztán fiaid és az unokáid is.”

És mi kezdenénk is örülni, hogy milyen nagyszerű ember ez a Gedeon, hogy azonnal visszautasította ezt a lehetőséget, és határozottan az Úr királyságára mutat rá: „az Úr uralkodjék rajtatok!” És sem ő nem akar uralkodni a nép felett, sem fiának nem enged meg ilyen hatalmat.

II. Azonban jön egy váratlan fordulat. Hatalomra ugyan nem vágyik, de azért egy kis arany mégiscsak jó volna. Ezért ezt mondja az előtte hódolóknak: „*Csak egyet kérek tőletek: adja nekem mindenki a függőket, amelyeket zsákmányolt!*” **És ez lett számára a második csapda**, amit már nem került ki. Sőt egyenesen ő maga kérte el az emberektől az aranyékszereket. Gedeont

ezen a ponton megszédítette a vagyont, a gyarapodás lehetősége, a megszerezhető arany mennyisége.

És a nép örömmel engedelmeskedett és adta oda Gedeonnak az aranyékszereket. 1700 aranysekel súlyú aranyékszer gyűlt össze. Ez több, mint 20kg-ot jelent! Ami egyáltalán nem kevés mennyiség.

III. És ezek után már talán meg sem lepődünk azon, hogy Gedeon **beleesik a harmadik csapdába is**. Gedeon – nem tudjuk, hogyan, hogyan nem, – de az összegyűjtött aranyékszerekből egy bálványszobrot készített. Egy éfódot csináltatott. Pontosán nem könnyű meghatározni, hogyan is nézett ki az éfód. Ugyanezt a kifejezést használják a papi ruha egyik kiegészítőjére is. Ott „az alsó- és a felsőruha (éfód és hosen) aranyból, kék és piros bíorból, karmazsin- és lenfonálból készített szőttes volt.”

Itt pedig valamilyen aranykép, aranyszobor lehetett, amire abból lehet következtetni, hogy a Bírák könyve ezt írja: ²⁷*Gedeon csináltatott ezekből egy éfódot, és felállította a városában, Ofrában*. Egy olyan tárgy, amit felállítottak és előtte hódolta, mint egy bálványszobor előtt, meg áldozatokat is mutattak be.

Az a kifejezés, hogy „ott paráználkodott azzal egész Izráel”, két dolgot is jelenthet: egyrészt a pogány szertartásokban a szexualitás gyakorlása a pogány bálványisten tiszteletéhez hozzátartozott. Tehát, ez utalhat a kultuszi prostitúcióra és szexualitásra. Másrészt pedig a Szentírásban Izráelnek az Istenhez való kapcsolatát a házassággal szemléltetik. Amikor Izráel idegen istenek, bálványok felé fordul, azzal házasságtörést követ el, vagyis paráználkodik.

Isten szemében ez a harmadik bűn számít a legnagyobbnak: amikor egy ember vagy egy közösség, egy nép felcseréli Őt, az Igaz és Élő Istent, a Szabadító Istent a semmikkel, a tehetetlen szobrokkal, bálványokkal, és azokat mondja istennek, amik nem azok.

Kedves Testvérek! **Csapdák márpedig vannak** – mai igehirdetésemnek ezt a címet adtam. Gedeon számára csapdává lett az ember hatalom utáni vágya, a gazdaság utáni vágy és a pogány istentiszteleti kultusz, amiben az istenséget manipulálni akarták a kultuszi cselekményekkel. És a három csapdából kettőbe beleesett Gedeon, és magával vitte a népet, Izráelt is.

A Bírák könyvének az elején Isten figyelmezteti a népet és ezt mondja nekik: ³*Azt is mondtam: Nem űzöm el őket előletek, hadd legyenek az oldalatokban, isteneik pedig legyenek csapdává a számotokra!* (Bír 2,3)

Isten szándékosan és tudatosan csapdát, próbát, kísértést tett a nép életébe. De miért tesz így?

Ha nem lenne kísértés arra, hogy az ember elforduljon Istentől, akkor azzal nem lenne semmi dolgunk. Egy steril környezetben, kísértésmentes életben könnyű lenne Istent követni. De ilyen talán még a mesékben sincs. A valóság pedig valóban tele van kísértésekkel, csapdák, melyekben el lehet bukni. Isten próbára teszi hitünket, elkötelezettségünket. A kísértő pedig azért akar elbuktatni, hogy mint az Úr gyermekei kudarcot valljon az életünk.

Csapdák márpedig vannak – szeretném elismételni ennek az igehirdetésnek a címét. De miért is tartom ezt annyira fontosnak kihangsúlyozni? Hogyan kapcsolódik Gedeon történetének vége a mi 21. századi életünkhöz? Mi ennek a történetnek a tanulsága a mi számunkra, akik 2026-ban szeretnénk Isten útján járni? A Bírák kora kb. Kr.e. 1200–1025-ig tartott. Tehát 3000–3200 évvel ezelőtti eseményeket ír le a Bírák könyve. Mit üzenhet nekünk több mint 3000 év távlatából Isten Igéje?

Azt gondolom, sőt egészen biztos vagyok abban, hogy **az emberek mindig a boldogságra törekednek**. Az emberek cselekedeteinek nagy része mögött a boldogság utáni vágy a mozgató rugó. Még az irigység, a féltékenység mögött is az motiválja az embereket, hogy szeretnék boldogok lenni, de valamiért sajnos úgy gondolják az irigy, a féltékeny emberek, hogy az ő boldogságukat a másik ember boldogsága akadályozza.

Példa: Volt egyszer egy király, akinek olyan nagy vagyona volt, hogy már nem tudott mit kezdeni vele. Ameddig a szem ellátott, minden föld az ő birtokában volt. Tucatnyi kastélyt épített, megtöltötte őket ezüsttel és arannyal. Sok száz szolga leste minden óhaját. De akármennyije is volt ennek a királynak, soha nem volt elégedett. Nyomorultul érezte magát.

Egy nap magához hívatta egyik szolgáját, és a következő parancsot adta neki:

- Azt akarom, hogy kutasd át az országot egyik szélétől a másikig, és keresd meg a legboldogabb embert Földön. Ha megtaláltad, vedd el tőle mindent, amije van, és hozd el nekem. Ha kell, akár meg is ölheted. Muszáj, hogy enyém legyen, amije van, mert akkor én is boldog leszek. De ha nem teljesíted sikeresen a küldetésedet, lefejeztetlek!

A szolga hónapokig tartó kutatás után visszatért. A király észrevette, hogy a szolga keze üres, és nagyon dühös lett. Egy perce adott csupán a szolgának arra, hogy elmagyarázza, miért nem hozott magával semmit sem.

A szolga könnyes szemmel nézett a királyra, és remegő hangon így szólt:

- Uram, megtettem, amit kértél. A föld egyik szélétől a másikig kutattam, hogy megtaláljam a legboldogabb embert a Földön, és végül valóban megtaláltam.

A király felállt és rákiabált a szolgájára:

- Akkor miért nem hoztad el nekem mindenét?

A szolga így felelt:

- **Uram, a legboldogabb embernek a Földön nem volt semmije sem.**

Ez a történet az irigy királyról éppen arról szólt, hogy mérhetetlen gazdagsága nem volt elég a boldogsághoz. És mérhetetlen hatalmával kész volt bárkin keresztülgázolni csak azért, hogy megszerezze magának a boldogságot. Azt hitte, hogy a boldogság egy kézzel fogható dolog, tárgy vagy valami, amit csak úgy elvehet a boldog embertől, és ha az övé lesz, akkor attól kezdve ő lesz boldog. De hatalmasat tévedett ez a király.

Azt hiszem, hogy sokan ma is éppen így gondolkodnak: mindent meg akarnak maguknak szerezni, mert azt hiszik, hogy akkor boldogok lesznek. Aztán mégis nagyot fognak csalódni.

Azt mondja Jézus a Mt 13,22-ben: ²²A tövisek közé esett mag pedig az, aki hallja az igét, de e világ gondja és **a gazdagság csábítása** megfojtja az igét, és terméketlen lesz.

A gazdagság hatalmas csábítás a mai kor emberének. Nekünk is. Mindig is az volt. De a mi időnkben a TV-n keresztül, vagy még inkább a közösségi médián keresztül árad felénk az, hogy milyen sokan hozzánk képest mennyivel gazdagabbak. Ráadásul egy olyan képet látunk róluk, hogy milyen gondtalan az életük, és milyen felhőtlen a boldogságuk.

És ez nagyon csábít sok-sok embert, minket is. Szeretnénk mi is boldogok lenni, és könnyen azt gondoljuk, hogy ahhoz nekünk is gazdagnak kell lenni. Számtalan impulzus ér bennünket, amiből azt érezzük, hogy velünk mennyire igazságtalan az élet, a világ, a körülmények, a főnökünk, a kormány, a társadalom és az adórendszer. Mindenki igazságtalan velünk, mert még nem vagyunk elég gazdagok, és ezért nem vagyunk elég boldogok.

De lássuk meg és lássuk be, hogy ez egy veszélyes csapda! A gazdagság csábítása veszélyt, csapdát jelent számunkra. Figyeljünk Pál apostol szavaira is! Ő ezt írja fiatal munkatársának, Timóteusnak:

⁹Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe, csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik. ¹⁰Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak. (1Tim 6,9-10)

A gazdagság nem feltétlen rossz, de veszélyt rejt magában. Csapdát jelenthet számunkra. Azt sem mondja az apostol, hogy aki gazdag, az már bűnös ember. Nem mond ítéletet sem a gazdagság, sem a gazdag ember felett Pál. De az viszont tény, hogy a gazdagság olyan veszélyeket rejt magában, melyek könnyen kifordítják az embert önmagából, elveszítheti a másik ember nyomorúsága iránti érzékenységet. Ezért így folytatja az apostol Timóteus tanítását:

¹⁷Azoknak pedig, akik e világban gazdagok, parancsolt meg, hogy ne legyenek gőgösek, és ne a bizonytalan gazdagságban reménykedjenek, hanem Istenben, aki megélhetésünkre mindent

bőségesen megad nekünk. ¹⁸A gazdagok tegyenek jót, legyenek gazdagok a jó cselekedetekben, adakozzanak szívesen, javaikat osszák meg másokkal, ¹⁹gyűjtsenek maguknak jó alapot a jövőre, hogy elnyerjék az igazi életet. (1Tim 6,17-19)

És végül még inkább a mennyei kincs felé fordítja a figyelmünket. *Timóteus, őrizd meg a rád bízott kincset. 1Tim 6,20a*

Kedves Testvérek! Mindnyájan törekszünk a boldogságra. És az Úristen is azt akarja, hogy boldog életünk legyen. Sőt, ahogy az igehirdetésem elején felolvastam Jézus szavait, Krisztus Urunk kifejezetten azt akarja, hogy bővülködő életünk legyen, hogy **bőségben éljünk**. Bőségben a hitben, az Isten kegyelmében, irgalmában és szeretetében. Bőségben az Isten gondviselésében.

Ez a bőség megjelenhet úgy is, hogy némelyeknek fizikai, földi gazdagságot is ad. Másoknak pedig nem. De ha mi nekünk nincs is gazdagságunk, akkor semmiképpen se legyünk irigyek azokra, akik gazdagok, akiknek vagyonuk van, mert a gazdagság nagyon nagy csábítást és folyamatos kísértést is jelent az ő életükben. És könnyebben elveszíthetik a célt, lelkük üdvösségét.

Sőt, Jézus azt is mondja, hogy **„Vigyázzatok, és őrizzetek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg.”** (Lk 12,15)

Csapdák márpedig vannak. A boldogság utáni vágy, a gazdagság csábítása, a hatalom lehetősége mind olyan csapda, amibe beleesett Gedeon és még nagyon sokan előtte is, utána is. Krisztus úgy ígéri nekünk a bőséget, hogy vele elkerülhetjük ezeket a csapdákat, vele ellenállhatunk a kísértéseknek, és valóban megtapasztalhatjuk azt a boldogságot, amit az Úr adhat nekünk. Ezért inkább keressük azt a bőséget, amit az Úr Jézus Krisztus adhat nekünk: a hitnek és a kegyelemnek a bőségét és gazdagságát. Ámen.

Loment Péter lelkesz